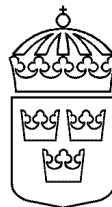

Riksdagens protokoll 1995/96:91

Måndagen den 6 maj

Protokoll
1995/96:91

Kl. 12.00 – 13.15

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 29 april.

2 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Andre vice talmannen meddelade att *Karl Hagström* (s) fr.o.m. den 1 maj återtagit sin plats i riksdagen, varigenom uppdraget som ersättare upphört för Raimo Pärssinen.

3 § Meddelande om svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellationerna 1995/96:151, 129 och 145

Till riksdagen

Interpellation 1995/96:151 av Gullan Lindblad om köer i vården.

Denna interpellation kommer att besvaras tisdagen den 7 maj 1996.

Skälet till dröjsmålet är ändrad tidsangivelse för interpellationssvaret den 25 april.

Interpellation 1995/96:129 av Alf Svensson om resursbehoven inom vårdsektorn.

Denna interpellation kommer att besvaras fredag den 24 maj 1996.

Skälet till dröjsmålet är att interpellanten ej kan närvara tisdagen den 23 april och att socialministern på grund av arbetsanhopning ej kan svara.

Interpellation 1995/96:145 av Gunnar Hökmark om ökad valfrihet för medborgarna.

Denna interpellation kommer att besvaras fredagen den 24 maj 1996.

Skälet till dröjsmålet är ändrad tidsangivelse för interpellationssvaret den 25 april och att socialministern på grund av arbetsanhopning ej kan svara.

Stockholm den 24 april 1996

Margot Wallström

Prot. 1995/96:91
6 maj

***Fel! Okänt
växelargument.***

Interpellation 1995/96:188

Till riksdagen

Beträffande fördröjt svar på interpellation 1995/96:188 Finansieringen av kulturhuvudstadsåret, av Birgitta Wistrand (m), som skulle ha besvarats senast den 7 maj.

Skälet härtill är att en debattdag som passar både interpellanten och mig inte stått att finna under tidsperioden. Jag kommer att besvara interpellationen den 21 maj 1996.

Stockholm den 2 maj 1996

Marita Ulvskog

Interpellation 1995/96:195

Till riksdagen

Interpellation 1995/96:195 av Annika Nordgren (mp) om Kockums vapenaffär med Thailand.

Interpellationen kommer besvaras måndagen den 3 juni 1996 kl. 10.00.

Skälet till dröjsmålet är att jag inte kunnat finna en debattdag som passar.

Stockholm den 2 maj 1996

Thage G Peterson

Interpellation 1995/96:179

Till riksdagen

Interpellation 1995/96:179 av Kjell Ericsson (c) om fastighetstaxeringen.

Interpellationen kommer att besvaras måndagen den 6 maj 1996.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.

Stockholm den 3 maj 1996

Thomas Östros

Ajournering

Kammaren beslöt kl. 12.02 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna i väntan på att statsrådet Pierre Schori skulle infinna sig i kammaren för att besvara interpellation nr 177.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 12.11.

4 § Svar på interpellation 1995/96:177 om asylsökande med barn

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)

Fru talman! Jag ber om ursäkt för att jag inte kom i tid, vilket berodde på en olycklig omständighet.

Ragnhild Pohanka har frågat mig om jag avser att ta del av ”problemet” med att Invandrarverket och Utlänningsnämnden nyligen gett besked om att man återupptar arbetet med barnfamiljers asylärenden och om jag avser att vidta några åtgärder så att sådana ärenden blir vilande tills Barnkommitténs utredning om dessa frågor blir klar.

Ragnhild Pohanka är själv ledamot i den parlamentariska kommitté som nu på regeringens uppdrag gör en bred översyn av hur lagstiftning och praxis förhåller sig till barnkonventionens bestämmelser. Kommittén skall söka skapa större klarhet och ett ökat mått av samsyn om innebörden av begreppet barnets bästa samt analysera eventuella målkonflikter. Barns ställning i ärenden enligt utlänningslagen behandlas med förtur, och en rapport om dessa frågor skall lämnas senast den 30 juni i år.

Det var i januari i år som regeringen beslutade att tillkalla en parlamentariskt sammansatt barnkommitté. Samtidigt uppsköttes den migrationspolitiska propositionen.

När det gäller det fortsatta beslutsfattandet i utlänningsärenden som rör barn vill jag först understryka att det inte rått något allmänt beslutsstopp i dessa ärenden.

Jag vill påminna om vad den då ansvarige invandrarministern Leif Blomberg sade i den flyktingpolitiska debatt som hölls här i kammaren den 26 januari i år: ”Medan den parlamentariska kommittén arbetar med sitt uppdrag avser regeringen att inte ta något beslut om avvisning där barn som kommit att vistas här en längre tid berörs och där barnens hälsa sätts i fråga.”

Leif Blomberg avsåg alltså ärenden som lämnas över till regeringen för beslut. Ett beslut av regeringen i ett sådant läge skulle kunna innebära att en praxis lades fast som sedan kunde komma att ändras som ett resultat av kommitténs arbete. Regeringen bedömde att det skulle bli fråga om en relativt kort tid och att kommitténs förslag därför kunde avvaktas.

Leif Blomberg sade i debatten även att han utgick ifrån att ”myndigheterna under tiden för kommitténs arbete också kommer att iaktta stor varsamhet i hanteringen av sådana ärenden”.

Regeringen har heller inte meddelat några sådana beslut. Något formellt vilandeförklarande i juridisk mening har det emellertid inte varit fråga om. Någon sådan möjlighet finns inte i utlänningsärenden.

Statens invandrarverk och Utlänningsnämnden gjorde vid samma tid den bedömningen, som självständiga myndigheter, att det var möjligt även för dem att avvakta med beslut i dessa ärenden. Det gällde alltså sådana avvisnings- och utvisningsärenden där vistelsetiden i Sverige blivit lång och där barns hälsa är satt i fara.

Myndigheterna utgick då från en tidig information som sade att ett förslag av Barnkommittén skulle lämnas inom ett par månader eller i

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

början av april. När det senare stod klart att detta inte skulle bli fallet förklarade generaldirektörerna för Invandrarverket och Utlänningsnämnden den 10 april att myndigheterna, främst med hänsyn till dem som väntar på beslut, inte kan ta ansvaret för den väntetid som uppstår. Myndigheterna skulle därför återuppta beslutsfattandet i barnärenden i mer normal utsträckning.

Generaldirektörerna för dessa båda myndigheter informerade mig om sitt beslut innan det offentliggjordes. Jag noterade då att generaldirektörerna underströk att besluten skulle fattas med försiktighet och med beaktande av att den parlamentariska kommittén tillsatts.

Invandrarverket och Utlänningsnämnden skall liksom andra myndigheter handlägga ärenden i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt förvaltningslagen skall varje ärende där någon enskild är part handläggas så snabbt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. I denna kammare behöver jag knappast påminna om att det inte är tillåtet för vare sig regeringen eller ett enskilt statsråd att söka påverka myndigheterna när det gäller hur de skall besluta i enskilda ärenden.

När Ragnhild Pohanka och de övriga ledamöterna redovisat Barnkommitténs ställningstaganden i slutet av juni kommer dessa synpunkter att tillmätas stor vikt i arbetet med den migrationspolitiska propositionen. Jag hoppas att vi med hjälp av Barnkommittén skall kunna nå ökad samsyn om hur barnens rätt och bästa skall tas till vara i utlänningsärenden.

Propositionen kommer sedan att presenteras för riksdagen så snart det är praktiskt möjligt, vilket innebär i september i år. Ledstjärnan för hela propositionsarbetet är att Sverige på detta område skall föra en human och tydlig politik.

Anf. 2 RAGNHILD POHANKA (mp)

Fru talman! Jag tackar för svaret.

Först vill jag ha några kommentarer till svaret. Jag är själv ledamot i den här barnutredningen, och det är anledningen till att jag har lagt fram den här interpellationen. Många fick ju inhibition efter det här; det känner jag till. Nu börjar dessa grupper återigen oro sig för att de skall bedömas innan Barnkommittén är färdig med sitt arbete.

Man trodde att kommitténs förslag skulle kunna avvaktas. Det dröjde ett par månader innan kommittén kom i gång, och det kan väl vara ett av skälen till att man nu inte väntar längre.

Det står i svaret: "Något formellt vilandeförklarande i juridisk mening har det emellertid inte varit fråga om." Men jag menar att det också finns moraliska lagar som man bör följa här. När det var så nära som bara ett par månader kunde man ha avvaktat. Det dröjer ju ytterligare en tid innan ett riksdagsbeslut kommer fram, men en utredning är också ett underlag att avvakta.

Vidare talas det i svaret om ärenden "där vistelsetiden i Sverige blivit lång och där barns hälsa är satt i fara". Vad menar man med lång vistelsetid? Och vad det där med att "barns hälsa är satt i fara" beträffar tar man mycket liten hänsyn till läkares, psykiatrer och psykologers olika intyg. Dessa sätter faktiskt hela sin yrkesheder i pant, och därför

tycker jag att man bör lita på dem. Förtroendeläkarna river dock upp det här väldigt ofta.

Sedan undrar jag varför man inte kan vänta några månader till med hänsyn till barnen. Det har jag mycket liten förståelse för, eftersom detta oftast är sådana som redan har väntat länge. Om man vill visa barnen hänsyn bör man beakta barnkonventionen.

I svaret står det att "besluten skulle fattas med försiktighet och med beaktande av att den parlamentariska kommittén tillsatts". Jag hoppas att det blir så. Jag kan inte yttra mig om att det inte har blivit så, jag bara hoppas.

Det är också så att regeringen och ministern inte kan påverka enskilda fall. Det vet jag. Men man kan genom olika förordningar, uttalanden och direktiv visa hur man skall påverka för att det skall fattas beslut. Det kan man väl göra.

Den sista meningen tackar jag för: "Ledstjärnan för hela propositionsarbetet är att Sverige på detta område skall föra en human och tydlig politik." Jag har även i socialförsäkringsutskottet vänt mig emot att det i våra betänkanden står att vi i fortsättningen *också* skall föra en generös och human flyktingpolitik, för jag tycker inte att vi gör det. Om det står att vi skall föra en, då måste det bli en förändring. Jag hoppas att det blir på det sättet.

Just för att jag ser så positivt på tillsättningen av barnutredningen och dessutom fått förmånen att själv sitta med i den blev jag så upprörd över beslutet att på Invandrarverket och i Utlänningsnämnden återuppta behandlingen av ärenden som rör asylsökande med barn.

Det finns mycket som jag tycker har gått snett i flyktingpolitiken, bl.a. den inställning som gör att man jager gömda flyktingar, sätter barn i förvar och låter "samhällsintresset" av minskad invandring vara ett tyngre vägande skäl än att följa barnkonventionen.

Antalet asylsökande väntas bli ca 5 000 under år 1996, efter transportbolagens effektiva arbete och efter direktavvisningar vid gränsen. Om ca 70 % av dem får asyl är vi inte så långt över flyktingkvoten för dem som får stanna.

Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)

Fru talman! Egentligen talar Ragnhild Pohanka till generaldirektörerna i sitt inlägg. Jag har ju redovisat skälen för att det är omöjligt för ett statsråd och för regeringen att ingripa.

Jag blev också överraskad när jag fick veta att de två generaldirektörerna så att säga tänkte sätta i gång igen. Men de förklarade sig för mig, och jag förstår att det inte var av illvilja på något sätt. Det var i enlighet med det de betraktar som sitt ansvar, vilket är deras ansvar, och de klargjorde även noga, som jag sade i svaret, att de visste varför Barnkommittén tillsatts och att de därför också skulle hantera dessa frågor med stor varsamhet.

Detta är läget. Jag tror också att de fäste vikt vid att det hade kommit ett mycket stort antal förfrågningar och nya ansökningar till följd av att Barnkommittén hade tillsatts, alltså ansökningar från sådana som redan hade fått avslag. Det skulle bli en väldigt stor arbetsbörda, men

Prot. 1995/96:91

6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

framför allt en tidsutdräkt för i första hand barnen, som skulle få vänta ännu mer om man dröjde med att fatta beslut. Det var den bedömning de gjorde. Jag noterade den, och vi var på det klara med att Barnkommittén tillsatts i ett bestämt syfte.

Jag får säga att den interpellation som Ragnhild Pohanka har ställt säkert bidrar positivt till beslutshandlingen från myndigheternas sida. Det utgår jag från. Det gläder mig också att Ragnhild Pohanka, med sitt starka intresse för den här frågan, sitter med i Barnkommittén och där kan göra en stor insats.

Anf. 4 RAGNHILD POHANKA (mp)

Fru talman! Jag tror inte heller att det är av illvilja. Det är liksom mot hela min livsinställning att tro att människor gör sådant av illvilja. Däremot kan det bli ganska fatala följder av sådana här saker. Det är därför jag har ställt den här interpellationen. Jag tackar för att jag tillmätts så stor betydelse, att jag skulle ha någon inverkan på ärendena. Jag hoppas att det är så, i positiv riktning. Men det får vi se.

Med de ungefärliga siffrorna på 5 000 asylsökande om året borde skälet, att samhällsintresset att minska invandringen skall gå före barnens behov, egentligen vara rätt överspelat. Det är så få som kommer nu. Däremot finns det många i landet.

I tveksamma fall, särskilt när det gäller barn, skall enligt min övertygelse ett positivt beslut bli resultatet. Trots det vill jag betona generositeten även när det gäller vuxna. En asylsökande torterad, f.d. fängslad man eller kvinna är lika hjälplös som ett barn utan de rättigheter som vi som vuxna är vana att ha, arbete, sjukvård, yttrandefrihet och frihet över huvud taget.

Jag tycker att det är ett brott mot konventionen att närmast jaga barn. Det är ett så pass flagrant brott att man borde kunna ta hänsyn till det redan innan utredningen är klar.

Första gången det mig veterligt skedde var på Alsike kloster, då man gick in med hundar, och minst en barnfamilj hade gömt sig bakom altaret. Sådana händelser är en skam i ett demokratiskt och humant samhälle. Något måste göras åt alla de rädda människor som valt internflykten i vårt land. Det är ju gömda som i gamla tider har blivit fredlösa. Om man hittar dem, tar man dem och skickar ut dem.

Det känns som om vi hade ett land där internflyktingar lever utanför lag och rum. Det är ju inget brott att gömma sig, men det blir följder om de hittas.

Jag tror inte att föräldrar gömmer sig och sina barn om de inte har befogad rädsla för förföljelse och/eller fängslande och straff om de återvänder till sitt hemland. Är det inte dags för en ny amnesti snart?

Dorothy Söller säger: Orättfärdigheten tar sig inte så mycket uttryck i enskilda handlingar som i det vi underlåter att göra och i det vi tillåter ske. Här tillåter vi det ske, att människor har det på det här viset och att de jagas.

Jag känner till många familjer som har varit gömda, både med och utan barn. De är övertygade om och har en befogad rädsla, som det står i flyktinglagen, för förföljelse i sitt hemland, för upprepad tortyr. Vi

skall veta att 25 % av dem som har sökt asyl under de senaste åren har haft synliga spår av tortyr.

Det är djupt omänskligt att inte tro på dessa människors berättelser. Jag hoppas att det sker en attitydförändring. Kanske kan den minskade gruppen av asylsökande göra att vi hinner besinna oss och lyssna djupare och allvarigare. Jag vet att det har kommit många och att Invandrarverket och Utlänningsnämnden har varit hårt arbetsbelastade, men jag hoppas på en förändring genom att vi får andas ut och ta ny sats inför kommande handlingar.

Anf. 5 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)

Fru talman! Vi strävar efter att det inte skall uppstå några nya Åseliknande fall eller några nya Alsikeliknande fall. Det var därför som Leif Blomberg tidigare tillsatte Barnkommittén och satte i gång utvecklingsarbetet genom att tillsätta en grupp som skulle förbereda en migrationspolitisk proposition. Det jobbet skall jag nu fortsätta. Syftet är att undvika sådana här traumatiska, dramatiska situationer, där det oftast är barnen som blir lidande. Vi skall ha en human och en tydlig flyktingpolitik framöver. Tack!

Anf. 6 RAGNHILD POHANKA (mp)

Fru talman! Jag vill passa på att tacka förre invandrarministern för att han tillsatte denna utredning. Jag hoppas att den får en god effekt i framtiden.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 1995/96:187 om våldet i anslutning till idrottsarrangemang

Anf. 7 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)

Fru talman! Lars Stjernkvist har frågat mig vad jag avser att göra för att motverka våldet i anslutning till idrottsarrangemang.

Under senare år har det bland supportrar uppstått bråk som även övergått till våldshandlingar i samband med idrottstävlingar. Genom ett ökat samarbete mellan idrottsklubbar och lokala polismyndigheter har problemen i stor utsträckning också kunnat begränsas. Samarbetet mellan polisen och idrottens organisationer är en viktig utgångspunkt för att förebygga såväl det allmänna bråket som det fysiska våldet i anslutning till idrottsarrangemang.

Jag delar Lars Stjernkvists uppfattning att detta våld måste bekämpas från många olika håll. Ansvaret gäller såväl åskådare som politiker, föräldrar, ledare och spelare. Genom att i högre grad fästa uppmärksamhet vid det positiva intresset för idrotten och engagemanget för laget eller enskilda idrottare minskar grogrunden för yttringar från sådana krafter som söker sig till idrotten för att göra denna till sin arena för bråk och våld. Dessa krafter måste kämpas tillbaka där de finns.

Prot. 1995/96:91

6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Idrottstävlingar måste i än större utsträckning än i dag vara säkra för besökarna vad gäller både själva tävlingen och resan till och från den.

En stor del av våldet i anslutning till idrotten har satts i samband med fotbollsmatcher. Den överväldigande delen av detta våld sker utanför själva idrottsarenan i anslutning till tävlingen. Utöver de ansträngningar som redan vidtagits har inför årets säsong initiativ till en nationell kraftsamling mot våldet på arenorna tagits av Rikspolisstyrelsen, Fotbollförbundet och elitserieföreningarna.

Rikspolisstyrelsen har för sin del betonat betydelsen av ett fortsatt arbete genom supporterpoliser. Fotbollförbundet har utarbetat ett åtgärdsprogram som syftar till goda förutsättningar att förebygga läktarvåld inne på arenorna. Bland åtgärderna kan nämnas att moderföreningar skall ha ansvariga personer med på organiserade resor för supporterarna vid bortamatcher. Vidare har varje förening ett särskilt ansvar för sina supportrar, på såväl borta- som hemmaplan. Således pågår redan i dag en omfattande förebyggande verksamhet.

Det är bra, men vi får naturligtvis inte stanna här. Vi måste samtidigt undersöka om polis och arrangör har behövliga redskap för att motverka våldet på arenorna. Ett sådant redskap som skulle kunna utvecklas är användningen av övervakningskameror. Den gällande lagstiftningen ses för närvarande över. Intresset för att förhindra och utreda brott skall i denna översyn få ett ökat utrymme vid prövningen av övervakningskamerornas användning. För min del har jag beslutat att inkalla företrädare för såväl idrottsrörelsen som andra organisationer och myndigheter till en överläggning i fråga om våld i anslutning till idrottsarrangemang.

Regeringen följer således utvecklingen nära och är beredd att vidta nödvändiga åtgärder för att motverka våldet i samband med idrottsarrangemang. Det är min övertygelse att vi genom ett samlat arbete skall komma till rätta med dessa allvarliga händelser.

Anf. 8 LARS STJERNKVIST (s)

Fru talman! Jag vill tacka för svaret. Det är ett mycket bra svar. Framför allt uppskattar jag initiativet att inbjuda till överläggningar med idrottsföreningarna. Även om det säkert finns en del punkter där lagstiftningen kan skärpas och där även tillämpningen av de lagar vi har kan skärpas, är det i första hand genom ett aktivt samarbete med klubbarna som våldet kan stoppas. Det är jag helt övertygad om.

Jag har tagit del av det program som statsrådet nämnde i sitt svar, och på två punkter känner jag fortfarande att det finns brister, även om väldigt många initiativ som har tagits av klubbarna och polisen är bra. Det finns alltså två punkter där jag känner en viss otillfredsställelse.

För det första har jag en känsla av att vi reagerar för sent. De allra flesta idrottsledarna har nu äntligen tydligt markerat att man inte accepterar våldsbrott och att man har ett stort ansvar för att förhindra den typen av oerhört tydliga övergrepp, men fortfarande har vi en alldeles för flat inställning till beteenden som jag tycker är oacceptabla kring idrottsarenor, även om de inte är direkt brottsliga.

Jag tillhör dem som, när jag har möjlighet, går på fotboll och försöker njuta av spelet. Men när jag ser hur spelare och ledare efter matchen tackar en hejarklack som under 90 minuter har vrålat oförsämdheter och på gränsen till rasistiska och ibland t.o.m. rasistiska tillmälen om motståndarna, då känner jag en olust. Det här gör naturligtvis att jag undrar hur ungdomarna i hejarklacken tänker, vilka värderingar de får, när de ser att de får spelarnas förtroende och tacksamhet trots att de har vrålat de här sakerna.

Jag tror att den här frågan är oerhört viktig. Vi vet att det i de här supporterängarna finns en kategori som verkligen är gravt kriminell. Vi vet t.ex. att det finns kopplingar mellan mc-ängarna och supporterängarna. Om vi skall kunna isolera den här kategorin, se till så att de inte vinner anhängare bland övriga supportrar, som ändå i första hand är intresserade av fotboll, ishockey, osv., då är det viktigt att vi drar en tydlig gräns och att vi gör det långt innan det hela övergår i direkt kriminella handlingar.

Jag tycker alltså att det är viktigt att få ledare och spelare att på ett mycket tidigare stadium reagera mot sådant som inte rimligen borde höra hemma i samband med idrott eller i några andra sammanhang.

För det andra menar jag – vilket jag också tar upp i min interpellation – att även om klubbarna i första hand måste ta ett ansvar måste vi som lagstiftare, samhälle, markera att det finns en definitiv gräns för hur långt vi kan gå när det gäller bevakning och övervakning för att skydda övriga åskådares hälsa och säkerhet. När det krävs 230 poliser för att klara av en s.k. högriskmatch tycker jag att man har börjat tangera en gräns. När det har gått så långt måste man säga att om nu inte arrangörerna klarar av att själva, med ordningsvakter och annat, hålla samhällets bevakning på en rimlig nivå, då är det faktiskt orimligt att ge tillstånd till den här typen av publika arrangemang.

Det är viktigt att vi markerar att det finns en sådan yttersta gräns vid vilken vi inte anser oss ha råd, ork, kraft eller möjlighet att ställa upp med hur många poliser som helst för att möjliggöra den här typen av arrangemang, och då är den enda lösningen att matchen får spelas inför tomma läktare. Det här hotet måste finnas från vår sida.

Anf. 9 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)

Fru talman! Jag håller med Lars Stjernkvist om att samarbete och dialog är det mest verkningsfulla. Lagstiftningen fyller sin funktion, den sätter gränser, och den gör att man kan beivra klara överträdelser. Det är väldigt viktigt att samhället har den gränsen. Men för att vi skall kunna föregripa och förhindra att den här typen av händelser inträffar är det dessutom nödvändigt med ett samarbete mellan å ena sidan myndigheter och politiker och å andra sidan föreningar, spelare och supporterklubbar. Det gäng som håller på att stöka och böka utgörs ju av ett antal personer i supporterklubben – det är dessa som ställer till det mesta av problemen. Det gäller då att identifiera de personerna för att komma åt dem, för att kunna föra ett samtal med dem men kanske också med deras anhängare, med deras mammor och pappor, och se till att de förstår att deras beteende är något som vi absolut inte accepterar.

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Jag tycker ändå att idrottsrörelsen har tagit ett ganska stort ansvar för det här.

Jag håller med Lars Stjernkvist om att spelarna borde ta ett större ansvar, och den synpunkten har vi också framfört i de kontakter vi har haft med idrottsrörelsen. Man skall inte gå fram och tacka en hejarklack som har gapat och vrålat rasistiska slagord eller andra otrevligheter. Man skall inte tacka för ett osportsligt uppträdande på läktaren. Jag håller med om det, och jag tycker också att vi har all anledning att ställa större krav på spelarna. Dessa spelare kan ju tjänstgöra som stora förebilder för hur man skall uppträda men kan också sätta gränser och markera att om gränsen passeras säger man heller inte tack, utan då lämnas supportrarna åt sitt öde. En sådan sak kan kanske ta ganska hårt på ett gäng supportrar som ändå ser upp till de killar eller tjejer som lirar på fotbollsplanen. Jag tror också att ledarna i det här sammanhanget måste känna av ett större ansvar för att, som Lars Stjernkvist säger, sätta tydliga gränser.

Det är bl.a. den här typen av frågor som vi har anledning att ta upp när vi skall träffa de berörda parterna i de här sammanhangen. Vi kommer då att fråga oss vad man mer skulle kunna göra och på vilket sätt det skall gå till samt sätta upp litet tydligare agendor för att komma till rätta med den här typen av företeelser.

Det är klart att det någonstans finns en yttersta gräns. Det inser också jag. Var den gränsen går, om den t.ex. går vid 230 poliser, kan man alltid diskutera. Det är klart att det är något fullständigt onaturligt om det på en fotbollsmatch dit folk går för att ha kul, för att få spänning, se litet finlir och så, måste finnas 230 poliser som skall hålla ordning på en liten klick av dem som kommit för att se matchen, om polisen måste hålla isär ett mindre antal supportrar från vardera laget så att dessa inte brakar samman, endera inne på arenan eller efter matchen.

Även detta är en fråga som vi har anledning att ta upp med de parter som är inblandade. Skall vi alltså ställa ännu större krav än vad som finns i dag på föreningarna och på supporterklubbar?

Det är klart att när man såg det som hände här i höstas, när den där supportern rusade in på plan och bakifrån hoppade på domaren, fundrade man ju litet grand över vart vi är på väg. Sådant vill vi naturligtvis inte se igen.

Allt vi gör nu syftar till att identifiera de personer som kan göra på det här sättet. Nu var ju det här enkelt; det var ju bara att haffa killen, så visste man ju vem han var. Men sedan släppte man honom, och han gick ut på stan och gjorde ungefär samma sak en gång till, fast ute på stan. Då kan man också fråga sig om det är rätt att göra på det sättet när det är fråga om en person som uppenbarligen struntar i de regler och förordningar som vi ställer upp.

Hela det komplex som Lars Stjernkvist har tagit upp tycker jag är väldigt värdefullt, och det är också sådant som kommer att finnas med i vårt resonemang med idrottsrörelserna och våra myndigheter.

Anf. 10 LARS STJERNKVIST (s)

Fru talman! Eftersom jag själv var, och fortfarande är, väldigt intresserad av fotboll och åkte runt väldigt mycket med sådana här supportergräng har jag ibland funderat över hur jag själv skulle ha reagerat om någon hade dragit i gång den typ av ramsor som en del vrålar i dag. Även om jag önskar att jag kunde säga med rent samvete att jag minsann aldrig skulle ha deltagit i den här typen av aktiviteter måste jag ändå, om jag är riktigt ärlig, säga till mig själv att någon sådan garanti faktiskt inte finns. Däremot är jag helt säker på att hade Reine Almqvist eller Håkan Eklund eller någon av de andra ungdomsidolerna sprungit fram och sagt: "Den där typen av tillmälen accepterar inte vi. Om du fortsätter med det vill vi inte längre se dig som supporter", då kan jag lova att jag aldrig mer hade gjort något sådant.

Det är bra att statsrådet och jag är helt överens. Det finns tydliga signaler. Det är också där vi som politiker har ett ansvar: Vi bör hjälpa dem inom idrottsrörelsen som vill vara tydliga och som vill sätta de här gränserna. Det är framför allt där jag tror att statsrådet har en roll som minister.

När det gäller frågan om de lagar som vi har är bra eller inte tror jag att de är det. Däremot är jag litet tveksam till hur vi ibland tillämpar dem. Vi kan ju enligt ordningslagen ställa hur stora krav som helst egentligen på hur många vakter man skall ha och vad som krävs av en arrangör. Där känner jag att om det handlar om en CUF-förening – jag tar det som exempel, så det inte uppfattas som att jag talar i egen sak – som skall ordna dans någonstans är ordningsmakten väldigt tydlig och säger: Villkoret för att ni skall få ordna det här är att ni har si och så många ordningsvakter, annars får ni inget tillstånd.

Jag tycker att man måste vara lika tydlig när det gäller idrottsarrangemang. Man måste säga: Det här är det vi kräver av er för att barnfamiljer och andra skall kunna gå på era arrangemang på ett tryggt och säkert sätt. Självklart har samhället och polisen också ett ansvar att sätta in sina resurser, men det finns en gräns för hur mycket resurser vi kan sätta in, t.ex. vid en fotbollsmatch, och därför måste ni, för att ni skall kunna få genomföra arrangemanget med publik som ett offentligt arrangemang, ställa upp med de här ordningsvakterna.

Här vet jag att en del klubbar, t.ex. Djurgården, efter fjolårets erfarenheter har gjort väldigt mycket för att utbilda sina vakter m.m. Men fortfarande tar en del som jag har pratat med bland idrottsfolk på något sätt ändå för givet att om nu inte klubbarna frivilligt tar detta ansvar kommer ändå ordningsmakten att ytterst hålla sin hand över arrangemangen och se till så att de kan genomföras. Därför tycker jag att det är väldigt bra att statsrådet säger att det finns en yttersta gräns. Jag är övertygad om att vi måste säga det, därför att hur viktig fotbollen och ishockeyn än är, är den inte så viktig att den skall behöva förknippas med våld och otrygghet. När människor inte vågar gå på matcher eftersom det innebär risk för deras säkerhet har gränsen passerats.

Prot. 1995/96:91

6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Anf. 11 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)

Fru talman! Jag tror att det är väldigt viktigt med vuxenansvaret. Ofta är det yngre människor, ungdomar, som kan hamna i de här hejarklackarna och bete sig oansvarigt och dumt på olika sätt. Därför tror jag att det är väldigt viktigt att man framför allt betonar samarbete och dialog.

Jag vet inte exakt hur det går till när det gäller föräldrar. Jag tror att det är väldigt viktigt att man ställer större krav också på föräldrarna att ta ansvar för vad de unga som tillhör familjen gör. Sedan må det vara mamma eller pappa. Jag tror att det är väldigt viktigt att man har den här dialogen. Den fungerar väl inte alltid mellan skolan och föräldrarna, men jag tror att vi har väldigt mycket att göra där. Man bör på ett annat sätt lägga över en hel del av ansvaret på föräldrar och släktingar – mammor, pappor och andra vuxna som finns i ungdomars närhet – för hur barnet uppträder. Man måste delta i att försöka åstadkomma rättelse i den mån det har gått fel, vilket det uppenbarligen gör för ett antal ungdomar.

Samtidigt kan man när det gäller de här frågorna säga att de flesta idrottsarrangemang, den stora andelen av dem i det här landet, går väldigt lugnt och fint till. Där är det inte den här typen av bråk eller rasistiska slagord och sådana här våldsamma överdrifter och oförskämdheter som viner runt. I huvudsak är det en idrottsfest. Det går att gå på fotboll, bandy, ishockey, friidrott och vad det nu är och njuta av det man är där för: att se och ta till sig det som händer ute på arenan. Det är ändå så vi får se det.

Det bråk som förekommer är inte enbart, men nästan, koncentrerat till Stockholm och till några få fotbollslag – AIK, Djurgården och deras klubbar här uppe – som på något sätt utmärker sig litet då och då. I övrigt är det ganska lugnt, även om det kan finnas en och annan som gör övertramp på andra ställen. I huvudsak är detta alltså koncentrerat till Stockholmsområdet. Det är väldigt tråkigt, men samtidigt kanske det ändå innebär att man kan se framtiden an. Det borde rimligen gå att ta tag i det här. Det har inte spritt sig över hela landet så att det ser likadant ut överallt på alla arenor, utan det är just de här lagen som förekommer i den här typen av diskussion. Det borde gå att hitta hem i de här frågorna och få väck den här typen av beteenden från våra arenor.

Jag säger inte att det är lätt, men jag tror att vi med ökade ansträngningar och kanske också genom att som Lars Stjernkvist säger sätta tydligare gränser så småningom skall kunna bli av med det.

Anf. 12 LARS STJERNKVIST (s)

Fru talman! Avslutningsvis vill jag säga att det är bra att statsrådet nämnde att de allra flesta idrottsarrangemang faktiskt genomförs utan alla tendenser till våld. Jag var t.ex. i går och såg IFK Norrköping–Örgryte, och det var så långt från huliganism man någonsin kan komma.

Visst är det viktigt att säga detta, men det får aldrig leda till – och där är vi helt överens – slutsatsen att vi inte tar det här på allvar. Det

som är skrämmande är de rapporter som har kommit om att oerhört avancerade kriminella grupper försöker använda de här hejarklackarna som plattform för att sprida sin kriminalitet. Därför är det oerhört viktigt att vi medan vi fortfarande kan gör allt vad vi förmår för att begränsa det här problemet.

Dialogen är viktig. Det finns ytterligare en sak som har skrämt mig litet grand ibland, och det är när klubbarna i bästa välmening för att visa att man sätter gränser säger att man tar sin hand ifrån de här supporterklubbarna. Det tror jag inte är lösningen. Det är precis tvärtom. Det allra bästa vapnet emot det här är ett oerhört nära samarbete mellan spelare och ledare i föreningarna och supportrarna. Det är då man kan vinna över de verkliga supportrarna och isolera dem som är ute efter att bråka och stöka.

Jag tyckte att detta var ett väldigt bra svar, och jag hoppas att de här samtalen med idrottsföreningarna kommer att leda till att man vidtar ytterligare åtgärder för att skapa de tydliga gränser som vi är överens om behövs.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

6 § Svar på interpellation 1995/96:179 om fastighetstaxeringen

Anf. 13 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s)

Fru talman! Kjell Ericsson har frågat finansministern om regeringen avser att vidta några åtgärder för att få ett bättre underlag för att i förekommande fall kunna revidera taxeringsvärdet. Kjell Ericsson har vidare frågat om regeringen avser att vidta några åtgärder för att underlätta för fastboende i attraktiva områden.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på frågan.

Fastighetstaxering syftar till att fastställa ett taxeringsvärde. Till grund för detta ligger marknadsvärdet. Taxering av småhus sker vart sjätte år genom en allmän fastighetstaxering, och dessemellan sker en årlig omräkning. Regler om detta finns i fastighetstaxeringslagen. Resultatet av taxeringen följs upp av regeringen och berörda myndigheter, och regelsystemet ses kontinuerligt över i syfte att åstadkomma ett förbättrat och mer förfinat system för taxering.

Jag har inte för avsikt att ta några initiativ till ytterligare åtgärder i detta hänseende.

När det gäller att underlätta för fastboende i attraktiva områden ses denna fråga över inom Finansdepartementet. Resultatet kommer att offentliggöras före sommaren. Jag vill avvakta resultatet av detta arbete innan jag tar ställning i frågan.

Anf. 14 KJELL ERICSSON (c)

Fru talman! Jag får tacka statsrådet för svaret på min interpellation, även om det inte var speciellt innehållsrikt. Jag har en del kommentarer och några frågor med anledning av detta svar.

Prot. 1995/96:91
6 maj

***Fel! Okänt
växelargument.***

Jag har ställt denna interpellation eftersom både fastighetstaxeringen och fastighetsskatten är ett stort bekymmer för många människor. Den senaste fastighetstaxeringen i kombination med den höjda fastighetsskatten har också lett till betydande konsekvenser i form av kraftigt höjda skatter för många fastboende på olika platser i vårt land.

När man ser på hur fastighetstaxeringen har fallit ut kan man starkt ifrågasätta om det är ett riktigt sätt att fastställa taxeringsvärdet på. De skevheter och orättvisor som har uppstått i detta förfarande måste rättas till. Det har också tidigare gjorts utfästelser om att man skall göra detta, men nu börjar tiden rinna i väg.

Den gamle centerriksdagsmannen i Göteborg, Rune Torwald, har gjort ett stort arbete med att kontrollera underlaget för fastighetstaxeringen. I de undersökningar som han har gjort kan man lätt se brister som finns i olika värdeområden i Göteborg och i skärgården. Liknande iakttagelser har man gjort på andra håll i landet. Jag tror att det är nödvändigt att det sker en förnyad genomgång av underlaget för fastighetstaxeringen. I de områden där det finns ett alltför litet eller ojämnt underlag för statistiken måste det också ske en skälighetsbedömning.

Taxeringsvärdet skall representera ett värde som motsvarar 75 % av marknadsvärdet. De nu fastställda taxeringsvärdena har i många fall fastställts på grundval av ett mycket litet antal försäljningar. Det kan innebära att t.ex. ett fåtal försålda fritidshus med ett relativt högt försäljningsvärde har fått ligga till grund också vid bestämmande av taxeringsvärdet. Därför är det nödvändigt att man gör justeringar i de värdeområden där värderingsunderlaget till betydande del härrör från just fritidshusförvärv med höga köpeskillningar. Det här berör t.ex. merparten av skärgårdar. Men det berör också många andra platser här i landet.

I dessa s.k. attraktiva områden är det orimligt att de permanent boende skall drabbas av högre skatt på grund av att det finns köpstarka fritidshuspekulanter. Därför är det viktigt att det görs någonting så att de fastboende inte blir lidande. De fastboende bor vid kusten hela året, under höstrusk och under vinterkyla. Då är det inte lika attraktivt som under några varma sommarmånader. Det är viktigt att vi inte skapar regler som jagar bort de fastboende.

De frågor som jag ställde i interpellationen är fortfarande gällande. Med tanke på alla undersökningar som har gjorts vill jag fråga statsrådet om det inte är nödvändigt att göra en översyn också av fastighetstaxeringen. Det nuvarande systemet är helt uppenbart inte godtagbart.

Det är också viktigt att få veta vilka åtgärder som kommer att göras när det gäller fastighetsskatten i de attraktiva områdena.

Anf. 15 JAN-OLOF FRANZÉN (m)

Fru talman! Det var ett mycket kortfattat svar som Kjell Ericsson fick på sin interpellation angående fastighetstaxeringen.

Fastighetstaxeringen ligger, som vi alla vet, till grund för boendekostnad och fastighetsskatt. Genom fastighetstaxeringen 1996 och den årliga omräkningen av taxeringsvärdena kommer skatteuttaget att öka

ytterligare. Ökningen beräknas bli närmare 5 miljarder kronor, varav ungefär hälften är en följd av den höjda skattesatsen.

Det är ingen överdrift att påstå att människor över hela vårt land känner oro. De undrar om de kan bo kvar eller om de måste sälja sina hus.

Jag vill ge ett exempel från ett s.k. attraktivt område, Värmdö utanför Stockholm:

En familj har ett hus som är ca 80 år gammalt. Det är en helt vanlig villa med normal standard, bara 29 standardpoäng, som ligger ca 150 m från sjön. Familjen har bott där i ungefär 20 år. Huset ligger långt från samhällets servicefunktioner. Det är 20 km till skolan, 7 km till affären och 4 km till bussen. Det finns flera kilometer enskild väg att betala underhåll och snöröjning för.

Villan hade 1980 ett taxeringsvärde på 175 000 kr. 1995 var taxeringsvärdet 1 340 000 kr. Det nya taxeringsvärdet blir 2 220 000 kr. Om villans värde hade följt konsumentprisindex skulle det nya taxeringsvärdet ha varit 450 000 kr.

Huset är sedan länge betalt, och 1995 blev det en skatt på 28 800 kr. 1996 blir skatten 60 000 kr om året, ca 5 000 kr i månaden.

Tror statsrådet att äldre boende, som får 4 800 kr i pension i månaden, kan bo kvar?

Den frågan vill jag gärna ha ett svar på.

Varje torsdag kl. 12 demonstrerar människor från Stockholms förorter och skärgårdsbor vid Mynttorget mot de höga taxeringsvärdena. Brev och telefonsamtal kommer från hela landet.

Jag vill avsluta med en fråga till statsrådet: Kommer regeringen att vidta några åtgärder för att stilla människors bävan över de höga taxeringsvärdena och de därmed orimliga boendekostnaderna?

Anf. 16 PER LAGER (mp)

Fru talman! Jag skulle bara vilja fylla på med ytterligare några frågor till statsrådet.

De frågor som har kommit upp nu ställer sig kanske de flesta av oss bakom. Vi är alla angelägna om att framför allt få reda på vad regeringen tänker göra åt dessa problem i de attraktiva lägena i skärgårdsområdena.

Statsrådet vill inte föregripa arbetet på Finansdepartementet, som skall vara färdigt före sommaren. Men tiden börjar rinna bort. Det föranleder mig att ställa en fråga till statsrådet.

Jag förutsätter att man i Finansdepartementet har tagit del av alla partiernas olika förslag till lösningar. För ungefär ett år sedan hade nämligen den bostadspolitiska utredningen den här frågan på sitt bord. Men sedan lyftes den över till Finansdepartementet.

Jag skulle vilja höra statsrådets mening om t.ex. idén att skilja taxeringen för permanentboende från taxeringen för fritidsboende. Jag skulle också vilja höra statsrådets mening om att man skulle sänka permanentboendeskatten med 0,5 procentenheter och i stället låta den ackumuleras till ett försäljningstillfälle. Sedan undrar jag över möjlig-

Prot. 1995/96:91

6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

heten att man reducerar taxeringsvärdet vid förmögenhetsbeskattningen med t.ex. 100 000 för att åstadkomma en lindring.

En del av de satsningar som är av miljökaraktär som sker ute i samhällena får i och med den senaste taxeringen mer eller mindre en bestraffning. Det är också mycket olyckligt. Är man beredd att ändra på själva taxeringsmodellen för att nå ett bättre resultat när det gäller det framtida ekologiskt hållbara samhället?

Anf. 17 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s)

Fru talman! Kjell Ericsson poängterade att fastighetsskatten kan bli ett stort bekymmer för många människor, och det är inget tvivel om att skatter kan vara tunga att bära. Men ett stort bekymmer för alla i landet har varit de gigantiska budgetunderskott vi har haft, och både Kjell Ericssons parti och mitt parti har ett bra samarbete när det gäller att ta landet ur den budgetkris som vi har varit i. Det är ett första steg för att se till att människor får det bättre.

Det finns brister i värderingen, säger Kjell Ericsson. Jag utgår från att myndigheten noga utvärderar – jag vet att man gör det – den värdering som sker och alltid är beredd att göra justeringar om det finns orimligheter. Hela syftet med fastighetstaxeringsprocessen är ju att nå fram till det marknadsvärde som fastigheten besitter. Vi har ju inte fastighetstaxering och sedan fastighetsskatt för att just beskatta boendet i sig, utan det ingår i kapitalbeskattningen. Olika tillgångar skall beskattas så lika som möjligt. Då gäller det att försöka finna just det marknadsvärde som fastigheten har.

Då har vi ett system som består av dels värdeområden, där man försöker finna områdets värde, dels individuella mätningar, dvs. standarden på den enskilda fastigheten. Det är inte ett perfekt system, men det är ett system som ganska hyggligt försöker finna det marknadsvärde som det handlar om. Om man hittar fel och brister i det systemet, tycker jag att det är viktigt att myndigheten följer upp det och föreslår förändringar.

När det gäller just de attraktiva områdena sade jag i mitt svar att det än så länge pågår ett arbete på Finansdepartementet, och det är för tidigt för mig att säga om det skall göras någonting och i så fall vad som skall göras. Det är viktigt att även här komma ihåg – jag kopplar det även till Jan-Olof Franzéns fråga – att jag just nu inte ser att det är aktuellt att koppla bort taxeringsvärdet från marknadsvärdet. Om det de facto är en hög efterfrågan på bostäder i vissa områden och det driver upp marknadsvärdet, är det ingen bra lösning att koppla bort just taxeringsvärdet från de faktiska värden som dessa fastigheter har. Hur den situation som en del hamnar i skulle kunna lösas får jag återkomma till senare, när analysen på departementet är klar.

Jan-Olof Franzén kritiserar höjningen av fastighetsskatten. Det är klart att jag i många interpellationsdebatter möter moderater som vill sänka skatter på alla möjliga områden. Det handlar oftast om kapitalbeskattning, och här handlar det om fastighetsskatten. Man säger sig vara bekymrad över hur svårt människor har att bära dessa skatter. Men någon gång måste man också vara beredd att tala om vad det innebär

för människor i andra änden, när man konsekvent vill sänka skatt efter skatt. Det kommer då att handla om minskade offentliga utgifter, och det kommer att bli en tung börda för dem som har det svårast i dag. Det vore hälsosamt om Jan-Olof Franzén också kunde ha det i åtanke. Nu skall vi diskutera fastighetstaxeringen. Men det är ett ständigt återkommande argument från moderaternas sida att alla skatter skall sänkas.

Per Lager har ett antal förslag om hur Miljöpartiet skulle vilja lösa dilemmat i de populära områdena. Jag kommer inte att gå in konkret på de förslagen, utan jag hänvisar till att det pågår ett arbete på departementet. Han talar om att miljöinvesteringar och energibesparande investeringar straffas i systemet. Jag hade den frågan uppe i en interpellationsdebatt för någon vecka sedan. Vi skall ju ändå fånga marknadsvärdet, och om man vidtar energibesparande åtgärder som höjer värdet av fastigheten kommer det att avspeglas i taxeringsvärdet.

Drivkraften för att göra de energibesparande åtgärderna är ju att man förbrukar mindre energi och på det sättet får det billigare. Om det avspeglas i att fastigheten blir mer värd är det inte orimligt att det syns även i taxeringsvärdet.

Anf. 18 KJELL ERICSSON (c)

Fru talman! Jag håller med statsrådet om att det är viktigt att sanera Sveriges ekonomi och ta Sverige ur den ekonomiska krisen. Det är inte minst viktigt när det gäller att få sänkta räntor. Men det är ändå viktigt att man kommer till rätta med de skevheter som finns. Förr fanns det möjligheter att i taxeringsnämnderna korrigera en del skevheter och felaktigheter i statistikmaterial, men nu finns inte fastighetstaxeringsnämnderna längre. Uppenbarligen fungerar det inte riktigt bra heller. Just den skrivelse som Jan-Olof Franzén hänvisar till – det har kommit många sådana skrivelser samt brev och telefonsamtal – visar att det inte fungerar som det skall. Det kanske är bra om regeringen tittar på det också.

Jag tror att det vore av värde att åter införa fastighetstaxeringsnämnderna, där det finns möjlighet att ta hänsyn till rådande förhållanden på ett annat sätt. I de nämnderna fanns tidigare både lokalkännedom och lokal kompetens, och det vore bra om regeringen övervägde att återinföra dem. I ett första steg borde man kanske inrätta sådana nämnder, inte minst när det gäller att se på de ärenden som blir överklagade. Det finns alltså många enskildheter som det kan krävas en speciell behandling av.

En annan del som är intimt kopplad till den här frågan är förmögenhetsbeskattningen, och de kraftigt höjda taxeringsvärdena påverkar ju också förmögenhetsbeskattningen. Inte nog med att det i många fall blir en hög fastighetsskatt, utan det blir också en hög förmögenhetsskatt.

Förvisso föreslås i vårpropositionen att gränsen för förmögenhetsskatten höjs från 800 000 kr till 900 000 kr. Det är bra – det kan lindra något i vissa fall – men för många kvarstår ändå problemet, inte minst när det gäller sambeskattningen av förmögenheter. Det är fråga om det

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

inte är dags att avskaffa sambeskattningen av förmögenheter för äkta makar.

Anf. 19 JAN-OLOF FRANZÉN (m)

Fru talman! Det är naturligtvis riktigt, som statsrådet säger, att vi moderater vill sänka skatten. Ja, och vi har även i skatteutskottet arbetat för detta, just när det gäller fastighetsskatten. Vi vet att människor blir så hårt drabbade att de inte kan bo kvar i sina hus och hem. Då tycker vi moderater att man har gått för långt med skatteuttaget.

Det är klart att man skall ta ut skatt på människor, men man skall ta ut den på ett sådant sätt att människor kan betala skatt; skatt efter bärkraft. Här slår man mot de svagaste grupperna i samhället, och det är många gånger pensionärer. Man slår mot arbetande människor, som har villor i samhällen, som går till sina jobb varje dag för att göra rätt för sig, men som likväl inte duger till att klara boendekostnaderna. Där menar vi moderater att vi skall se till att "mitt hem är min borg", och det skall inte rubbas. Man skall ta ut skatt, men på annat sätt, där möjligheten finns, och inte gå på människor som har det svårt. Det är just det man gör i det här fallet.

Vi moderater vill på sikt även avskaffa fastighetsskatten – men jag har inte sagt att vi vill göra det nu. Men väl skall villor och hus ha ett taxeringsvärde.

När vi nu är inne i den här omgången, skulle jag vilja spä på med ytterligare en fråga: Kommer man nu, när man nu har återställt alla skatter som vi från borgerlig sida tidigare sänkte, att återinföra skatt på arbetande kapital? Det finns en stor oro också för det ute i landet.

Anf. 20 PER LAGER (mp)

Fru talman! Det som är väldigt tråkigt, herr statsråd, är just sammanblandningen av fritidsboende och permanentboende i de här utsatta områdena, t.ex. skärgårdsområdena. Det är de fiktiva värdena som skapas kring permanentboendet, som inte alls stämmer med verkligheten. Det har vi tidigare hört exempel på. Det är därför oerhört viktigt att skilja fritidsboendet från permanentboendet, för att vi skall kunna hålla våra skärgårdsområden levande.

Vad som nu händer – och kommer att hända om man inte hittar en lösning – är att folk får flytta från hus och hem. Det är rätt många som kommer att få göra det, och det kanske också är de mest utsatta människorna i de här samhällena.

När det gäller just taxeringsvärdet och miljöinvesteringar håller jag med statsrådet om att dessa höjer det riktiga värdet i ett hus. Men för att skapa incitament för att göra sådana här investeringar måste man koppla en form av miljöbonus till det, så att den höjda taxeringen inte leder till en höjd skatt. Man måste i stället koppla till en miljöbonus som skapar en större anledning för folk att satsa på de miljöriktiga lösningarna.

Anf. 21 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s)

Fru talman! Kjell Ericsson tog upp förmögenhetsbeskattningen. Precis som Kjell Ericsson säger har vi i samarbete lagt fram ett förslag om att höja fribeloppet i förmögenhetsbeskattningen. Orsaken till detta är just att den nya fastighetstaxeringen skulle ha lett till att ungefär 100 000 människor hade kommit upp i nivå med förmögenhetsbeskattning på grund av sina fastigheter. En mycket stor del av dessa människor kommer inte upp i den nivån tack vare denna förändring. Detta finansierades genom en breddad förmögenhetsbeskattning på aktier, något som Moderaterna naturligtvis gått emot.

En reform när det gäller sambeskattningen skulle, det har jag sagt tidigare och jag säger det igen, kosta väldigt mycket att genomföra. Jag kan inte se att det är en prioriterad reform i dagens läge. Vi drar ned på många viktiga utgifter, och vi genomför skattehöjningar på flera områden. Detta är nödvändigt för att sanera budgeten, och jag ser det inte som prioriterat att ta bort sambeskattningen på förmögenhet i det här läget.

Jan-Olof Franzén talar om att ta bort fastighetsskatten. Jag möter allt oftare moderater som vill ta bort alla möjliga skatter, men alltmer sällan moderater som faktiskt tar ansvar för vad som händer på andra sidan.

Det finns ett exempel på detta. Den höjning av fastighetsskatten som riksdagen fattade beslut om, kom ju till just på grund av att vi menade att den snabba borttagning av räntesubventionerna som hade varit alternativet hade drabbat nya årgångar av bostäder oerhört hårt. Det hade blivit oerhört svårt för dem som bor där att bo kvar. En del bostadsrättsföreningar och liknande hade antagligen hamnat i mycket stora svårigheter.

Vi gjorde, med tanke på det känsliga läget på bostadsmarknaden, bedömningen att det är rimligare att alla är med och delar på bördan än att vi sätter hela bördan på en liten del av bostadsmarknaden. Jag tvekar inte ett ögonblick på att Moderaterna hade varit villiga att ta bort räntesubventionerna över en natt och därmed ställa till med stora problem för människor. Men här handlar det om att låta fler vara med och dela bördorna. Jag tycker att det var en rimlig lösning.

Jan-Olof Franzén tar till stora ord och säger att vi skall ta ut skatt där möjligheterna finns. Tala om för mig när Moderaterna är med på att ta ut skatt där möjligheterna finns! Vi har föreslagit flera sådana åtgärder. Ta t.ex. värnskatten, som vi införde efter valet 1994. Var Moderaterna med på det? Där fanns ju möjligheter att låta dem med höga inkomster vara med att betala och bära bördorna av krisbekämpningen.

På vilka andra områden har Jan-Olof Franzén funderat över att möjligheterna finns? Vilka skall bära bördorna av mer skatt? Det vore intressant att få höra det från Jan-Olof Franzén.

Till Per Lager vill jag säga att jag tyvärr inte i detalj kan gå in på olika alternativ för fastboende i exempelvis skärgården. Jag vill invänta analysen från departementet och sedan fundera över vad som kan göras om något skall göras. Vi får säkert anledning att återkomma till diskussionen när det gäller detaljerna omkring det.

Prot. 1995/96:91

6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

Anf. 22 KJELL ERICSSON (c)

Fru talman! Jag vill poängtera att sambeskattningen är ett stort bekymmer. Den diskriminerar också gifta par, och det tycker vi är fel. Jag vill också än en gång upprepa behovet av en översyn av fastighetstaxeringsförfarandet. Underlaget är helt klart bristfälligt, och detta slår hårt mot många människor.

De samlade effekterna av fastighetstaxeringen och fastighetsskatten har gjort situationen orimlig, framför allt i de attraktiva områdena. Det har sagts av flera här i dag, och vi har också sett bevis på det.

Det gäller inte minst människor som bott i skärgården hela livet, människor som bor i hus som funnits i släkten i generationer. Det handlar om fiskare, hantverkare och småbrukare som har arbetat hårt hela livet men som nu har låg pension och som inte klarar av fastighetsskatten utan kanske måste låna till den. Det kan också gälla unga familjer.

Om inget görs åt dessa förhållanden tvingas många flytta från sina hem. Många arbetar för att hela Sverige skall leva, men detta går åt rakt motsatt håll. Man får hög beskattning för den bofasta befolkningen i skärgården och i andra områden som är attraktiva. Vi önskar ju ha en bofast befolkning. Det är bra för att man skall få en levande bygd, men också för de turister som kommer på besök. Jag tror att vi måste se över detta, så att det blir rimliga förhållanden i fråga om skatten i dessa områden.

Vi har hört förslag på flera tekniska lösningar. Vi skall inte gå in och diskutera dessa förslag i den här debatten, men det handlar just om att beskatta bostaden efter storlek. Man kan också maximera tomtens taxeringsvärde osv. Det finns mycket att göra. Jag hoppas att statsrådet ser på de olika möjligheterna att försöka komma till rätta med det här, för det är ett bekymmer. Det blir väldigt orättvist på många håll i vårt land.

Överläggningen var härmed avslutad

7 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motioner

1995/96:Fi78–Fi101 till finansutskottet

1995/96:Sk39–Sk55 till skatteutskottet

1995/96:A42–A44 till arbetsmarknadsutskottet

8 § Förnyad bordläggning

Föredrogs men bordlades åter

Konstitutionsutskottets betänkande 1995/96:KU25

Justitieutskottets betänkanden 1995/96:JuU19 och JuU20

Lagutskottets betänkande 1995/96:LU25

Utrikesutskottets betänkande 1995/96:UU16

Försvarsutskottets betänkanden 1995/96:FöU4 och FöU5
Trafikutskottets betänkanden 1995/96:TU16–TU18
Bostadsutskottets betänkanden 1995/96:BoU10 och BoU11

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

9 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 3 maj

1995/96:198 av *Barbro Westerholm* (fp) till socialministern
Förbud mot tobaksreklam
1995/96:199 av *Nils-Erik Söderqvist* (s) till statsrådet Thomas Östros
Förslag om höjning av produktionsskatt på elektrisk kraft
1995/96:200 av *Ulf Kristersson* (m) till arbetsmarknadsministern
Möjlighet att studera med bibehållen a-kassa

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 maj.

10 § Anmälan om skriftliga frågor

Anmälades att följande skriftliga frågor framställts

den 3 maj

1995/96:416 av *Björn Samuelson* (v) till statsministern
Upprättelse åt vissa internerade under andra världskriget
1995/96:417 av *Birgitta Gidblom* (s) till arbetsmarknadsministern
Lönebidragsanställningar
1995/96:418 av *Eva Goës* (mp) till utrikesministern
Kärnvapenproven i Franska Polynesien
1995/96:419 av *Eva Goës* (mp) till utrikesministern
Amerikanska kärnvapenprovsprängningar
1995/96:420 av *Eva Goës* (mp) till statsrådet Pierre Schori
Arbetskraftsinvandring
1995/96:421 av *Karin Israelsson* (c) till utrikesministern
Iranska flyktingar i Turkiet
1995/96:422 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Pierre Schori
Östutvidgningens påverkan på biståndet
1995/96:423 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Pierre Schori
EU-hjälp ur jordbruksfond
1995/96:424 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Pierre Schori
Sverige och EU:s särskilda biståndsbidrag
1995/96:425 av *Carina Hägg* (s) till miljöministern
Våtmarksskydd i Jönköpings län
1995/96:426 av *Sonja Fransson* (s) till inrikesministern

Prot. 1995/96:91
6 maj

Lotteriförordningen

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 maj.

11 § Kammaren åtskildes kl. 13.15.

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Prot. 1995/96:91
6 maj

*Fel! Okänt
växelargument.*

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen.....	1
3 § Meddelande om svar på interpellationer	1
Ajournering	2
Återupptagna förhandlingar	2
4 § Svar på interpellation 1995/96:177 om asylsökande med barn.....	3
Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	3
Anf. 2 RAGNHILD POHANKA (mp).....	4
Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	5
Anf. 4 RAGNHILD POHANKA (mp).....	6
Anf. 5 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	7
Anf. 6 RAGNHILD POHANKA (mp).....	7
5 § Svar på interpellation 1995/96:187 om våldet i anslutning till idrottsarrangemang.....	7
Anf. 7 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	7
Anf. 8 LARS STJERNKVIST (s)	8
Anf. 9 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	9
Anf. 10 LARS STJERNKVIST (s)	11
Anf. 11 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	12
Anf. 12 LARS STJERNKVIST (s)	12
6 § Svar på interpellation 1995/96:179 om fastighetstaxeringen.....	13
Anf. 13 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s).....	13
Anf. 14 KJELL ERICSSON (c)	13
Anf. 15 JAN-OLOF FRANZÉN (m).....	14
Anf. 16 PER LAGER (mp)	15
Anf. 17 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s).....	16
Anf. 18 KJELL ERICSSON (c)	17
Anf. 19 JAN-OLOF FRANZÉN (m).....	18
Anf. 20 PER LAGER (mp)	18
Anf. 21 Statsrådet THOMAS ÖSTROS (s).....	19
Anf. 22 KJELL ERICSSON (c)	20
7 § Hänvisning av ärenden till utskott.....	20
8 § Förnyad bordläggning	20

Prot. 1995/96:91
6 maj

9 § Anmälan om interpellationer.....	21
1995/96:198 av <i>Barbro Westerholm</i> (fp) till socialministern..	21
Förbud mot tobaksreklam.....	21
1995/96:199 av <i>Nils-Erik Söderqvist</i> (s) till statsrådet Tho-	
mas Östros.....	21
Förslag om höjning av produktionsskatt på elektrisk kraft.....	21
1995/96:200 av <i>Ulf Kristersson</i> (m) till arbetsmarknadsmi-	
nistern.....	21
Möjlighet att studera med bibehållen a-kassa.....	21
10 § Anmälan om skriftliga frågor	21
1995/96:416 av <i>Björn Samuelson</i> (v) till statsministern	21
Upprättelse åt vissa internerade under andra världskriget	21
1995/96:417 av <i>Birgitta Gidblom</i> (s) till arbetsmarknads-	
ministern.....	21
Lönebidragsanställningar.....	21
1995/96:418 av <i>Eva Goës</i> (mp) till utrikesministern.....	21
Kärnvapenproven i Franska Polynesien	21
1995/96:419 av <i>Eva Goës</i> (mp) till utrikesministern.....	21
Amerikanska kärnvapenprovsprängningar	21
1995/96:420 av <i>Eva Goës</i> (mp) till statsrådet Pierre Schori ...	21
Arbetskraftsinvandring.....	21
1995/96:421 av <i>Karin Israelsson</i> (c) till utrikesministern.....	21
Iranska flyktingar i Turkiet.....	21
1995/96:422 av <i>Carina Hägg</i> (s) till statsrådet Pierre Schori	
.....	21
Östutvidgningens påverkan på biståndet	21
1995/96:423 av <i>Carina Hägg</i> (s) till statsrådet Pierre Schori	
.....	21
EU-hjälp ur jordbruksfond	21
1995/96:424 av <i>Carina Hägg</i> (s) till statsrådet Pierre Schori	
.....	21
Sverige och EU:s särskilda biståndsbidrag.....	21
1995/96:425 av <i>Carina Hägg</i> (s) till miljöministern.....	21
Våtmarksskydd i Jönköpings län	21
1995/96:426 av <i>Sonja Fransson</i> (s) till inrikesministern	21
Lotteriförordningen	22
11 § Kammaren åtskildes kl. 13.15.....	22